

POVINNOSTI A OBMEDZENIA REGISTROVANÉHO SOCIÁLNEHO PODNIKU

PRI POSKYTNUTÍ PODPORY účinné od 1.1.2020

zakotvené v § 24 ods. 1 až 12 zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 112/2018 Z. z.“) v prípade, ak sa poskytnú registrovanému sociálnemu podniku (ďalej aj „RSP“)

- ¹v rámci investičnej pomoci podpora vo forme podmienene vratného finančného príspevku, nenávratného finančného príspevku, dotácie pre registrovaný sociálny podnik, predaja nehnuteľnosti za nižšiu cenu ako je všeobecná hodnota majetku alebo nájmu nehnuteľnosti za nižšiu cenu ako je hodnota nájmu nehnuteľnosti stanovená znaleckým posudkom, úľavy na dani z príjmov podľa osobitného predpisu,
- ²ktorému bol v rámci kompenzačnej pomoci poskytnutý nenávratný finančný príspevok alebo dotácia,
- ³ktorému bol poskytnutý umiestňovací príspevok integračnému podniku a vyrovnávací príspevok integračnému podniku v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 5/2004 Z. z.) alebo ktorému bola poskytnutá iná výhoda určená registrovanému sociálnemu podniku podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady)

Dodržiavať nasledujúce zákonné povinnosti a obmedzenia:

- počas celej doby trvania Zmluvy o poskytnutí podpory,
- počas 1 roka odo dňa poskytnutia podpory alebo verejných prostriedkov poskytnutých jednorazovo,
- počas celej doby poskytovania verejných prostriedkov, ak sa poskytujú opakovane,
- počas poskytovania výhody určenej registrovanému sociálnemu podniku podľa osobitných predpisov⁴,
- počas jedného roka od skončenia poskytovania výhod v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z.,
- pri obchodnom mene alebo názve uvádzať označenie „registrovaný sociálny podnik“ alebo skratku „r.s.p.“ (§ 7 ods. 7).

¹ § 17 ods. 1 písm. c) až g) zákona č. 112/2018 Z. z.

² § 19 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 112/2018 Z. z.

³ § 53f a 53g zákona č. 5/2004 Z. z.

⁴ Napr. Znížená sadzba dane na 10% zo základu dane podľa § 27 ods. 2 písm. b) zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov alebo zníženie alebo oslobodenie od dane z pozemkov za nehnuteľnosti vo vlastníctve registrovaného sociálneho podniku podľa § 17 ods. 2 písm. m) zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení zákona č. 112/2018 Z. z. a pod.

- 1. zákaz presiahnuť maximálny strop pre celkové náklady na mzdy a ďalšie plnenia spojené s pracovnoprávnymi vzťahmi v kalendárnom roku, ktoré nesmú presiahnuť:**
1. 5-násobok mzdových nákladov pri použití minimálnej mzdy x počet zamestnancov RSP a zároveň
 2. 3-násobok mzdových nákladov pri použití priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok x počet zamestnancov RSP pričom
 3. suma najvyššej mzdy môže byť najviac 5-násobok sumy najnižšej mzdy (podmienky musia byť dodržané kumulatívne).
- SPLNENÉ
- 2. zákaz presiahnuť obvyklú cenu na trhu iných ako mzdových nákladov RSP**
obvyklou cenou sa rozumie cena bežne používaná v mieste a čase plnenia alebo spotreby, a to podľa druhu, kvality, resp. miery opotrebenia predmetného plnenia.
- SPLNENÉ
- 3. povinnosť RSP vyplácať mzdu najmenej v sume,**
ku ktorej sa zaviazal pri poskytnutí podpory alebo verejných prostriedkov podľa osobitného predpisu (napr. § 53 f a 53 g zákona č. 5/2004 Z. z. v znení zákona č. 112/2018 Z. z. - minimálna hranica miezd zamestnancov RSP).
(VYSVETLENIE: nie je možné vyplatiť nižšiu mzdu, než k akej sa RSP zaviazal)
- SPLNENÉ
- 4. povinnosť RSP písomne oznámiť MPSVR SR zoznam konečných užívateľov výhod**
v prípade, ak RSP nie je zapísaný v Registri partnerov verejného sektora a nereinvestuje 100% zisku po zdanení na dosahovanie svojho pozitívneho sociálneho vplyvu, a to v rozsahu: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, dátum narodenia, štátna príslušnosť a údaj, či konečný užívateľ výhod je verejným funkcionárom vykonávajúcim funkciu v SR.
- SPLNENÉ
- 5. zákaz dodávať tovar alebo poskytovať služby závislej osobe, ktorá nie je RSP; toto neplatí, ak:**
1. závislou osobou je RSP,
 2. integračný podnik, v ktorom má obec alebo vyšší územný celok podiel viac ako 50%,
 3. RSP, ktorý nie je integračným podnikom a v ktorom má podiel len obec alebo vyšší územný celok a dodávaním tovaru alebo poskytovaním služieb nejde o plnenie zákonom ustanovenej samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku,
 4. dodávanie tovaru alebo poskytovanie služby
 - a) poskytovateľovi sociálnej služby⁵ alebo
 - b) zahraničnej osobe so sídlom v štáte, ktorý je zmluvným štátom Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorá je podľa právnych predpisov tohto štátu, štátnym orgánom tohto štátu alebo týmto štátom uznanou organizáciou v sektore sociálnej ekonomiky uznaná za sociálny podnik a ktorá používa 100% svojho zisku na dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu,
 5. integračný podnik, ktorý využíva 100% zisku po zdanení na dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu.
- SPLNENÉ

⁵ V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

6. **zákaz odberateľských vzťahov od závislej osoby, ktorá je právnickou osobou a nie je registrovaným sociálnym podnikom**, tento zákaz neplatí ak:
1. nájom alebo podnájom poskytovaný najviac za obvyklú cenu na trhu medzi prenajímateľom a inými nájomníkmi alebo podnájomníkmi,
 2. RSP, v ktorom má obec alebo vyšší územný celok podiel viac ako 50%,
 3. odoberanie tovaru alebo služieb od:
 - a) poskytovateľa sociálnej služby¹ alebo
 - b) zahraničnej osoby so sídlom v štáte, ktorý je zmluvným štátom Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorá je podľa právnych predpisov tohto štátu, štátnym orgánom tohto štátu alebo týmto štátom uznanou organizáciou v sektore sociálnej ekonomiky uznaná za sociálny podnik a ktorá používa 100% svojho zisku na dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu,
 4. integračný podnik, ktorý využíva 100% zisku po zdanení na dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu.
- SPLNENÉ
7. **zákaz presiahnuť v rámci celkových nákladov na tovary a služby za obdobie 12 po sebe nasledujúcich mesiacov, sumu najvyššej mzdy v RSP, za rovnaké obdobie ak je RSP odberateľom tovaru alebo služieb od závislej osoby, ktorá je fyzickou osobou.**
- SPLNENÉ
8. **zákaz vziať úver alebo pôžičku od závislej osoby (maximálny strop)**, ak by úrok presahoval základnú úrokovú sadzbu podľa osobitného predpisu.⁶
- SPLNENÉ
9. **zákaz prevodu majetku získaného z dotácie alebo nenávratnej časti podmienične vratného finančného príspevku**, ktorý nebol vyradený z obchodného majetku s výnimkou: ak ide o prevod majetku na iný RSP
- SANKCIA: v prípade ak RSP prevedie majetok, ktorý bol získaný z dotácie alebo nevrátenej časti podmienične vratného finančného príspevku na iný RSP, je povinný vrátiť poskytovateľovi dotácie alebo nevrátenej časti podmienične vratného finančného príspevku sumu zodpovedajúcu zostatkovej cene majetku, najviac však sumu zodpovedajúcu poskytnutej dotácii alebo nevrátenej časti podmienične vratného finančného príspevku.
- SPLNENÉ
10. **zákaz vyradiť z obchodného majetku RSP majetok získaný z podpory alebo z verejných prostriedkov**
- podľa osobitného predpisu⁷ - ak nemá nulovú zostatkovú hodnotu bez predchádzajúceho písomného súhlasu poskytovateľa podpory.
- SPLNENÉ
11. **zákaz prijať verejné prostriedky (ak nejde o plnenie podmienky podľa §17 ods. 3) podľa osobitného predpisu¹**
- na tie isté oprávnené náklady alebo na ten istý účel, na aké sa mu poskytuje podpora vo forme dotácie, nenávratného finančného príspevku alebo podmienične vratného finančného príspevku.
- SPLNENÉ

⁶ Čl. 9 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004) v platnom znení.

⁷ § 53f a 53g zákona č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

12. **sociálny podnik bývania, ktorému bola poskytnutá podpora vo forme nenávratného finančného príspevku alebo dotácie** pre RSP je povinný prenajímať najmenej 70% obytnej plochy bytov, ktoré vlastní alebo má v nájme, za nájomné zodpovedajúce nákladom na byt.

SPLNENÉ

Ďalšie povinnosti RSP:

13. **mať zriadený poradný výbor** (podľa § 9) alebo uplatňovať demokratickú správu (podľa § 10)

Bol kreovaný poradný výbor v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z.?

Je vytvorený interný dokument v zmysle §9 ohľadne spôsobu vzniku a fungovania PV a boli dodržané v rámci voľby členov PV aj zásady transparentnosti a spravodlivosti a nezasahovania RSP a jeho orgánov do výberu priamo zainteresovaných osôb?

(vzorový interný dokument v súlade so zákonom majú k dispozícii RC SE).

SPLNENÉ

14. **reinvestovanie zisku** po zdanení na dosiahnutie hlavného cieľa (podľa § 6)

14.1. Reinvestovať viac ako 50 % zo zisku po zdanení na dosiahnutie hlavného cieľa (uviesť konkrétne..... %).

Podmienka 14.1 je splnená aj keď RSP:

14.1.1 použije finančné prostriedky vo výške po zdanení na investíciu účelovo určenú na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu,

14.1.2 prevedie finančné prostriedky na osobitný účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky na ich budúce použitie na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu,

14.1.3 použije finančné prostriedky vo výške po zdanení vložené do rezervného fondu alebo nedeliteľného fondu na ich budúce použitie na dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu.

14.1.4 použije finančné prostriedky vo výške po zdanení na krytie straty do sumy daňovej straty

14.2 Ak registrovaný sociálny podnik nereinvestuje 100 % zisku, zvyšnú časť zisku, ktorú nereinvestuje na dosiahnutie hlavného cieľa použiť podľa postupov a pravidiel rozdeľovania zvyšnej časti zisku, ktoré nenarúša hlavný cieľ (uviesť konkrétne%)

SPLNENÉ

15. **v účtovníctve osobitne sledovať činnosť** vykonávanú ako RSP, a to prostredníctvom tvorby analytických účtov

SPLNENÉ

16. **účtovať v sústave podvojných účtovníctva.** Účtovným obdobím registrovaného sociálneho podniku je kalendárny rok

SPLNENÉ

17. **mať účtovnú závierku a výročnú správu overenú štatutárnym audítorom, ak**

a) príjem verejných prostriedkov a podielov zaplatenej dane v účtovnom období, za ktoré je účtovná závierka zostavená, presiahne 200.000 € alebo

b) všetky príjmy RSP v účtovnom období, za ktoré je účtovná závierka zostavená, presiahne 500.000 €

SPLNENÉ

18. **vypracovať výročnú správu za kalendárny rok** v termíne určenom štatutárnym orgánom alebo základným dokumentom, najneskôr však do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka

SPLNENÉ

19. **predložiť výročnú správu** do 15. júla nasledujúceho kalendárneho roka ministerstvu práce, ktoré ju zverejňuje na svojom webovom sídle.
- SPLNENÉ
20. **zverejniť výročnú správu** na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené (§ 15 ods. 4)
- SPLNENÉ
21. **integračného podniku za účelom splnenia pozitívneho sociálneho vplyvu zamestnať:**
- a) najmenej 30% znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb v pracovnom pomere dohodnutom najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času,
 - b) a ak ide o znevýhodnené osoby podľa §2 ods. 5 písm. b) najmenej v rozsahu štvrtiny ustanoveného týždenného pracovného času.
- SPLNENÉ
22. **ak žiada o priznanie štatútu integračného podniku**, má najmenej dvoch zamestnancov v pracovnom pomere dohodnutom najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času,
- 1. ktorí nie sú spoločníkmi obchodnej spoločnosti, ak ide o žiadateľa, ktorý je obchodnou spoločnosťou, alebo
 - 2. ak ide o žiadateľa, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom
- SPLNENÉ

Sankcie za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 112/2018 Z. z.

1. Ministerstvo práce ZRUŠÍ štatút RSP ak RSP:
 - a) porušil povinnosť podľa § 7 ods. 6 prvej vety zákona č. 112/2018 Z. z.,
 - b) nepreukázal splnenie podmienok v lehote podľa § 7 ods. 5 zákona č. 112/2018 Z. z.,
 - c) porušil zákaz nelegálneho zamestnávania.
2. Ministerstvo práce MÔŽE zrušiť štatút RSP ak RSP opakovane alebo závažným spôsobom poruší povinnosti podľa zákona č. 112/2018 Z. z., ktoré nie sú uvedené v bode 1 písm. a) až c).
3. Štatút RSP automaticky zaniká v prípade ak sa RSP zlúči alebo splynie s iným ako RSP alebo ak sa RSP rozdelí, a osoby, na ktoré prechádza jeho imanie, nie je rovnako RSP.
4. Ministerstvo práce uloží RSP pokutu od 1 000 eur do 10 000 eur ak:
 - a) RSP poruší zákaz podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 112/2018 Z. z., podľa ktorého „RSP môže splynúť alebo sa zlúčiť iba s iným RSP. Ak sa RSP rozdelí, osoby, na ktoré prechádza jeho imanie, musia byť tiež RSP.“,
 - b) RSP opakovane poruší pravidlá uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zákona č. 112/2018 Z. z., podľa ktorého „poradný výbor má najmenej troch členov. Spôsob voľby alebo vymenovania, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví registrovaný sociálny podnik vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby najmenej vo vzťahu k priamo zainteresovaným osobám bolo zabezpečené transparentné a spravodlivé vytváranie poradného výboru umožňujúce zapojenie priamo zainteresovaných osôb na výbere členov poradného výboru a kandidovaní za člena poradného výboru, a to bez zásahov zo strany registrovaného sociálneho podniku alebo jeho orgánov do procesu voľby alebo vymenovania.“
 - c) RSP vykonáva činnosti, na ktorú bola poskytnutá podpora, v rozpore s ustanovením § 16 ods. 2, zákona č. 112/2018 Z. z., podľa ktorého „podporu podniku v širšom priestore sociálnej ekonomiky je možné poskytnúť, len ak vykonáva činnosť, na ktorú sa podpora poskytuje, na území Slovenskej republiky.“

- d) RSP poruší povinnosti uvedené v ustanovení § 24 ods. 1 zákona č. 112/2018 Z. z., podľa ktorého RSP, ktorému bola poskytnutá podpora *vo forme podmienene vrátného finančného príspevku, nenávratného finančného príspevku, dotácie pre registrovaný sociálny podnik, predaja nehnuteľnosti za nižšiu cenu ako je všeobecná hodnota majetku alebo nájmu nehnuteľnosti za nižšiu cenu ako je hodnota nájmu nehnuteľnosti stanovená znaleckým posudkom, úľavy na dani z príjmov podľa osobitného predpisu, ktorému bol v rámci kompenzačnej pomoci poskytnutý nenávratný finančný príspevok alebo dotácia, ktorému bol poskytnutý umiestňovací príspevok integračnému podniku a vyrovnávací príspevok integračnému podniku v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 5/2004 Z. z.)* alebo ktorému bola poskytnutá iná výhoda určená registrovanému sociálnemu podniku podľa osobitných predpisov je povinný počas
- trvania zmluvy o poskytnutí podpory, počas jedného roka odo dňa poskytnutia podpory alebo verejných prostriedkov, ktoré sa poskytujú jednorazovo, alebo
 - počas doby poskytovania verejných prostriedkov, ktoré sa poskytujú opakovane, počas poskytovania výhody určenej registrovanému sociálnemu podniku podľa osobitných predpisov a
 - počas jedného roka od skončenia poskytovania tejto výhody dodržiavať povinnosti a obmedzenia ustanovené v ustanoveniach odseku 2 až 12 zákona č. 112/2018 Z.z.
5. Ministerstvo práce uloží RSP pokutu do 1 000 eur za:
- a) písomné neoznámenie zmeny skutočností súvisiacich s plnením podmienok uvedených v ustanovení § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 112/2018 Z. z. a to do 10 dní odo dňa, keď k zmene došlo,
 - b) neuloženie výročnej správy do 15. júla nasledujúceho kalendárneho roka ministerstvu práce, ktoré ju zverejňuje na svojom webovom sídle.
6. Ministerstvo práce môže uložiť pokutu od 100 eur do 1 000 eur registrovanému sociálnemu podniku za porušenie iných povinností ako povinností uvedených v bode 4 a 5.
7. Pokuty za porušenia ustanovení vyplývajúcich zo zákona č.112/2018 Z. z. možno uložiť do dvoch rokov odo dňa zistenia porušenia povinnosti a najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu došlo. Ministerstvo práce pri ukladaní pokuty prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti, ako aj na opakované zistenie toho istého nedostatku. Od uloženia pokuty sa môže upustiť, ak s prihliadnutím na okolnosti postačí k náprave protiprávneho stavu samotné prejednanie správneho deliktu. Pokutu nie je možné uložiť, ak bola kontrolovanému subjektu za to isté porušenie uložená pokuta iným orgánom oprávneným vykonávať kontrolu podľa osobitného predpisu. Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.